

**БІБЛІОТЕКИ ЗВО УКРАЇНИ В
ІНФОРМАЦІЙНО – АНАЛІТИЧНОМУ
ЗАБЕЗПЕЧЕННІ КОРИСТУВАЧІВ**

**НБ ІМЕНІ М.МАКСИМОВИЧА
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
Н. ЯКУНІНА**

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ - СПРОЩЕННЯ РУТИННИХ ПРОЦЕСІВ ШЛЯХОМ ЇХ АВТОМАТИЗАЦІЇ

Трансформація в бібліотеках – це не тільки інтеграція новітніх технологій у бібліотечні процеси, оновлення технічних засобів, головне - це нові звички всього колективу

**Сучасні
науковці-бібліотекознавці
розглядають бібліотеку
як соціальний інститут,
особливістю якого є тісний
зв'язок з науками,
безпосереднє включення їх
до системи наукових
комунікацій та орієнтація
поточу інформаційних
ресурсів на задоволення
професійних запитів
користувачів**

**Кабінет Міністрів України
Постанова № 177**

**“Про припинення використання
Бібліотечно-бібліографічної класифікації
та впровадження
Універсальної десяткової класифікації ”**

**Можливість максимально
точно відобразити зміст
наших книгозбірень з
подальшим забезпеченням його
для швидкого та легкого пошуку
не лише в Україні,
а й у світі**

Бажання мати доступ до освітньої та наукової інформації в електронному, а не в друкованому форматі

Інформаційне
забезпечення

Проблеми, пов'язані з COVID – 19:

Зачинені бібліотеки;
Обмеженість традиційних
форм роботи;
Працівники відправляються
на виробничий простій;

Зміна стратегії подальшого
існування бібліотеки:
інтеграція у новітні форми
роботи

**Університетські
книгозбірні
переорієнтовують свою
діяльність**

Виконання бібліотеками своїх функцій в карантинних умовах:

- швидка і значна адаптація до цифрових досягнень;
- можливість виконання робочих процесів дистанційно;
- реорганізація, спрямована на забезпечення більш зручного доступу користувачів до інформації;
- створення цифрових колекцій, електронних бібліотек, консолідованих інформаційних ресурсів;
- вивчення та дослідження ефективності використання інтернет-сайту бібліотеки

Поінформованість користувачів про широкий спектр інформаційних послуг, що надаються бібліотеками ЗВО

- збагачення інформаційної бази для виконання запитів читачів за рахунок зовнішніх джерел інформації, у т. ч. віддаленого доступу;
- підвищення якості інформаційного обслуговування користувачів за допомогою корпоративних зусиль та проєктів;
- розширення кількості користувачів за рахунок бібліотечних сайтів, служб віртуальної довідки, зворотного зв'язку з користувачами;
- забезпечення більш зручного доступу користувачів до інформації

Комунікаційна взаємодія бібліотек із забезпечення доступності інформації для користувачів

149 бібліотек беруть участь у всеукраїнських, регіональних (зональних), міських проєктах;

науково-дослідницька робота:

систематизуючи наукові знання, 53 бібліотеки - працюють над 136 науковими темами, які спрямовані на підвищення ефективності процесів навчання, виховання й розвитку особистості

Зміна парадигми діяльності
бібліотек ЗВО –
головна мета;

Перехід від загальноприйнятої
моделі університетської
бібліотеки до сприйняття
бібліотеки як
інформаційного
осередку

БІБЛІОГРАФІЧНА ПРОДУКЦІЯ БІБЛІОТЕК

57 бібліотек

189 бібліографічних покажчиків,

а саме:

Донецька зона 2 б-ки – 4 покажч.,

Київська зона 20 б-к – 81 покажч.,

Львівська зона 7 б-к – 14 покажч.,

Одеська зона 9 б-к – 45 покажч.,

Харківська зона 19 б-к – 45 покажчиків

РОЗШИРЕННЯ БІБЛІОТЕКАМИ ОНЛАЙНОВИХ ПОСЛУГ

- загальна кількість користувачів – 1523000;
з них віддалених - 526942;
- відвідування за рік – 105701650;
- видано документів всього – 93669259;
- видано за рік рідкісних та цінних документів - 1591170;
- Кількість документів всього в ІР – 1505034:
  - завантажені файли за рік в інституційні репозитарії -79553685;
  - кількість звернень до репозитаріїв за рік - 79553685 док.;
- віртуальні послуги надають 86 бібліотек - 36435 довідок за рік;
- послуга МБА: отримано з різних джерел для користувачів - 44455 док., відправлено - 224135

Креативним напрямом обслуговування виступає віртуальна виставкова діяльність, яка дала можливість презентувати тематичні зібрання документів, присвячені подіям державного значення, ювілейним датам університетів, кафедр, викладачів тощо;

більше розкривається галузевий зміст фондів, презентуються нові наукові та навчальні документи, привертається увага до ексклюзивних видань

Підвищення якості дистанційного
обслуговування:
авторизація користувача,
надання консультацій,
виконання електронних
замовлень,
надання цілого пакету
інформаційно-освітніх послуг

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИМИ ПОТРЕБАМИ ВЧЕНИХ І КЕРІВНИКІВ УНІВЕРСИТЕТІВ

- система інформування професорсько-викладацького складу університетів - вибіркоче розповсюдження інформації (ВРІ) диференційоване обслуговування керівництва (ДОК)
- здійснення ВРІ і ДОК на основі систематичного пошуку інформації у потоці первинних і вторинних документів

2020 р.

- Кількість абонентів ВРІ - 7782, кількість тем – 4571;
- Абонентів ДОК -1808, кількість тем -2292

- Рідкісні та цінні документи всього - 1591170
- Багато з цих видань можна побачити на сайтах наших бібліотек оцифрованими у відкритому доступі,
- Кількість переглянутих повнотекстових документів за рік - 114263

Веб-сайт бібліотеки - імідж бібліотеки

- 104 бібліотеки нашої Мережі мають власний сайт;
- 56 - розміщують свою інформацію на сторінках сайтів університетів;
- Для організації інтерактивної інформаційної взаємодії бібліотеки активізують свою присутність у соцмережах, створюють власні сторінки у Facebook, Twitter та ін.

**НАКАЗ МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
“ПРО НАДАННЯ ДОСТУПУ ЗАКЛАДАМ ВИЩОЇ ОСВІТИ І
НАУКОВИМ УСТАНОВАМ ДО ЕЛЕКТРОННИХ НАУКОВИХ
БАЗ ДАНИХ”**

**Бібліотеки - активні учасники представлення суспільству
цілісної картини стану університетського наукового
середовища:**

- проведення інформаційних заходів, спрямованих на підтримку наукової комунікації за допомогою цифрових інструментів;
  - використання методів кількісного вивчення документних інформаційних потоків;
  - організація і проведення тренінгів з академічної грамотності й підвищення публікаційної активності науковців університетів;
  - здійснення аналізу рейтингів університетів світу;
  - надання інформаційної підтримки дослідникам та редакціям наукових періодичних видань університетів тощо
-

Підбір фахових наукових видань,
що індексуються електронними базами даних
наукової інформації

- **Scopus**
- **Web of Science Core Collection**
- **Open Ukrainian Citation Index (OUCI)**
- **Google Scholar**
- **Index Copernicus (IC)**
- **Ulrich's Periodicals Directory**
- **Mathematics**
- **Chemical Abstracts**
- **EBSCO Publishing**
- **Dimensions**
- **PubMed**

Підвищення кваліфікації онлайн:

конференції
семінари
тренінги
майстер-класи

122
заходи

(http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/for_lib/docs.php3)

Участь в організації і проведенні

Секцією університетських бібліотек УБА 5-ти занять «Антишколи університетських бібліотекарів» для підвищення кваліфікації працівників бібліотек не тільки нашої Мережі, а й для фахівців української бібліотечної спільноти

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ = МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНА БАЗА

- ▶ Дослідження цієї частини вказує на значне недофінансування: через фінансові труднощі модернізація комп'ютерного обладнання вирішується повільно, поточний стан технічних засобів бажає покращення ще в багатьох бібліотеках нашої мережі

Уміння оперативно
змінювати тактику
діяльності,
враховуючи динаміку
попиту користувачів,
бібліотеки активно
опановують цифрові
технології,
розширюють спектр
інформаційних продуктів та
послуг

Дякую за увагу